

K. MIRONOV'S

GRIMA MĀCĪBA

TULKOJIS ARVĪDS ZIRNIS

LATVIJAS VALSTS IZDEVNIECĪBA
RĪGĀ 1947

Faksimilizdevums

ISBN 978-9934-534-83-6

© «Izdevniecība Avots», 2019

TEATRA GRIMS

Tēlojot uz skatuves, t. i., atveidojot skatuvisko tēlu, lomas tēlotājam — aktierim — jācenšas to parādīt pēc iespējas pilnīgi.

Lai to panāktu, aktieris izmanto visus viņa rīcībā esošos izteiksmes līdzekļus.

Sie izteiksmes līdzekļi ir: vārds (intonacija), kustība (žests) un mimika, t. i., sejas kustības, kas izteic dažādas emocijas (jūtas).

Cilvēkam, sajūtot izbrīnu, paceļas uzacis, cilvēkam, kam jautri, sejā smaids utt.

Šo norisi nepieciešams labi izprast. Kad cilvēks pārdzīvo vienu vai otru sajūtu, šo jūtu ietekmē viņa sejas muskuļi saraujas un līdz ar to kustīga klūst arī seja. Šīs kustības izteic cilvēka jūtas, jo ir šo jūtu rezultats.

Mimika ir sevišķi svarīgs izteiksmes līdzeklis. Bez mazākās ķermeņa kustības, neteicis neviena vārda, aktieris var izteikt skatuviskā tēla pārdzīvojumus, izmantojot vienīgi mimiku.

Klūst saprotams, cik svarīgi, lai aktiera seja un tās mazākā kustība būtu labi saskatāma skatītājam.

Ja aktiera seja nav grimēta, tā skatuves apstākļos, t. i., zināmā attālumā no skatītāja, spēcīgā, spilgtā apgaismojumā klūst bāla un izplūst. Skatītājs nevar saredzēt aktiera sejas pantus, un līdz ar to viņam zūd aktiera mimika, viņš nevar uztvert tās jūtas, kuru rezultats ir mimika.

Mēs sakām, ka negrimēta aktiera seja uz skatuves klūst neizteiksmīga. Tātad aktierim, lai padarītu savu seju izteiksmīgāku, jāgrimējas.

Bet bez nepieciešamības grimēt seju, lai sasniegstu lielāku izteiksmību, ir vēl iemesls, kāpēc grimēšanās klūst aktiera mākslas neatņemama sastāvdaļa.

Iedomāsimies, ka mūsu aktierim ir divdesmit gadu, viņš veselīgs, ziedošs jauneklis, bet viņam jātēlo septiņdesmit gadu vecs sirmgalvis.

Lai cik izteiksmes līdzekļu arī rastu aktieris vecīguma atveidošanai (vecīga gaita, vecīga balss utt.), viņa seja tomēr nodos aktiera jauneklīgumu.

Ja tam pašam aktierim būs jātēlo sava vecuma, bet slimīgs, vājš un spēkus zaudējis cilvēks, arī šīnī gadījumā viņa veselīgā seja tam sagādās lāča pakalpojumu.

Lai pārvarētu šos šķēršļus, aktierim nepieciešams savai sejai piešķirt pirmajā gadījumā vecīguma, otrajā — slimīguma pazīmes.

Tātad, ja aktierim jārada tēls, kas savās dotībās atšķiras no aktiera iedzīmtajām dotībām, viņam jāgrimējas, ne vien lai saņiegtu lielāku izteiksmību, bet arī lai pārveidotu savas sejas pantus tā, kā to prasa tēls.

Tāpēc savi sejas panti jāpārveido tikai tad, kad to tiešām prasa radāmais tēls. Pārāk ass grims vai grims, kas nav nepieciešams, ir kaitīgs. Neaizmirsisim, ka grims pats par sevi „spēlēt“ nevar. Tēlot lomu, radīt tēlu var vienīgi pats aktieris. Grimam jāpalidz mimikai, jāpasvītro tā, jādara izteiksmīgāka. Atvietot mimiku ar grimu nevar, aktierim grimā nav jādara nekas tāds, kas nesaskan ar tēlu. Grimam jābūt aktiera radītā tēla nobeigumam. Ja aktieris tiešām atradis sirmgalvja tēlu, tātad atradis attiecīgos tēla stāvokļus un jūtas — tas atspoguļosies viņa intonacijā, kustībās, mimikā. Pasvītrot, papildināt to, ko tēlo aktieris — grimēšanās uzdevums.

Grims var būt arī kaitīgs. Ja aktierim jātēlo jautrs, dzīvot-priecīgs cilvēks, bet, dzīdamies pēc „skaistuma“, viņš nogrimēs sevi bālu un skumju, tad, lai cik aktieris arī pārdzīvotu jautras jūtas, viņa mimiku paralizēs uz sejas izziņētā, neizdevusies maska.

Tēlam neatbilstošs grims traucē aktiera spēli. Techniski labi izpildīts, bet nepatiess (tēlam neatbilstošs) grims ir slikts. Daudz labāk pieļaut techniski vāju, bet patiesu grimu.

Par labu grimu var apzīmēt tikai pareizu, t. i., radāmajam tēlam atbilstošu grimu.

Mēs uzskatām, ka kaitīgi dot gatas grima receptes dažādām lomām pēc viņu šķiras vai profesijas pazīmēm utt., kā to dara daudzas grima rokas grāmatas, aprakstot, piemēram, strādnieka, kolchoznieka, inženiera, popa, baltgvardu virsnieka utt. grimu. Šķiras un profesijas pazīmes atspogulojas cilvēka sejā. Tomēr no tā nevar secināt, ka visiem aktieriem, kas tēlo strādniekus, jābūt vienādi grimētiem, piem.: visi platām sejām, ūsām utt.

Tiešām, vienas profesijas cilvēku sejām ir kopējas pazīmes. Bet bez tam viņi atšķiras ar daudzām individualām pazīmēm: veseli un slimīgi, veci un jauni, gudri un muļķi utt.

Vajadzīgajam tēlam atbilstošu grima zīmējumu var pagā-

tavot, ja ir zināms noteikts aktieris un ja ievērotas viņa sejas īpatības. Ir pilnīgi lieki dot grima zīmējumus noteiktām lomām, nezinot šo lomu izpildītājus. Tikai retos izņēmuma gadījumos, ja pazīmes nejauši sakrīt, aktieris varēs šos paraugus izlietot.

Šādas gatavas grima schemas ir šablons, šamps. Bet izmantot šampus aktieris nedrīkst nekad, arī grimā ne. Lai cik daudz tēlu aktierim jārada, vienmēr viņam jāmeklē un jāpagašavo jauns grims.

Tas, protams, neattiecas uz gadījumiem, kad viena un tā pati loma jāspēlē vairākas reizes.

Pat, ja aktierim dažādās lugās jāspēlē strādnieku lomas, tas ir, dažādas lomas, tad varbūt šis tas kopējs viņās būs, tomēr visumā tās atšķirsies: vienam būs trīsdesmit gadu, otram — piecdesmit, viens būs vājš, otrs pilnīgs, vai arī citāda būs viņu iekšējā seja.

Mūsu uzdevums — iemācīt aktieri, kā pareizi pieiet pie atbilstoša grima meklējumiem.

Lai iemācītos grimēties, vajadzīga vispirms griba. Daudz jāvingrinās, jāiemācās atrast ikkatra tēla raksturīgās pazīmes, jāiepazīstas kaut galvenajos vilcienos ar cilvēka sejas uzbūvi, jāizprot grima atkarība no apgaismošanas stipruma un novietnes, labi jāpārziņa savas sejas īpatības utt.

Mūsu uzdevums ir palīdzēt jaunajam aktierim visus šos jaujājumus atrisināt.

Tomēr, lai cik pilnīgas būtu grima rokas grāmatas un lai kā aktieris tās studētu, tās iepazīstina vienīgi ar grima pamatjautājumiem un techniskajiem paņēmieniem. Prasmi labi izpildīt un pareizi pielietot šos paņēmienus aktieris apgūst tikai praksē un tikai tai gadījumā, ja viņš attīsta savas novērošanas spējas.

Prasme novērot savu apkārtni, saskatīt viņā raksturīgo, prasme ķemt no dzīves vielu sāvai jaunradei ir ikviens mākslas darbinieka, arī aktiera, nepieciešama īpašība.

Šī īpašība — viens no jebkura radīšanas darba pamatiem. Bez novērošanas spējām, bez prasmes redzēt un sajust nevar apgūt aktiera mākslu, nevar apgūt arī grimēšanās mākslu.

Grima radīšanas materiala izvēle

Tēlam, kura atveidošanai aktieris meklē grimu, jābūt materiāla izvēles pamatam.

Ar šo materiālu mēs saprotam nevis grima krāsas, bet gan to cilvēku seju raksturojošo pazīmju zināšanu, kuras nepieciešamas aktierim grima izveidošanai.

Tieši šeit palīdz dzīves novērošana. Vakar aktieris pievērsa savu uzmanību veča sejai ar ļoti izteiksmīgām krunkām, šodien viņš iegaumēja jauna sarkanarmieša sejas pantus, rīt viņam dursies acīs kāda slimā cilvēka sejas atsevišķās īpatības: šīs sejas krāsa, dziļi iekritušās acis, savēlušies mati utt. Viss tas ir materials, kuru aktieris izlieto savā mākslā. Jo vairāk šāda materiala, jo bagātāka aktiera jaunrade. Tāda materiala, tādu cilvēka sejas un tās izteiksmju novērojumu aktierim var būt daudz. Dažādu tēlu un grima raksturīgās līnijas aktieris izvēlēsies, pamatojoties uz tiem datiem par attiecīgo tēlu, kādi ir viņa rīcībā (lugas teksts, režisora uzdotais, paša izdoma).

Tomēr nepietiek ar šo pazīmju izvēli vien, jāprot tās atveidot grimā.

Krāsa un forma

Redzam, ka katrs cilvēka seju raksturotājs vārds runā vai nu par sejas krāsu, vai formu.

Piemēram, tādi vārdi kā „sārts“, „bāls“, „iededzis“ utt. runā tieši par sejas krāsu.

Citi vārdi — piem.: „apaļa“, „šaura“, „gara“, „plata“ utt. — runā tieši par sejas formu.

Nemsim tādus apzīmējumus kā „vecs“, „jauns“ utt. un pāvērosim, ar ko vecs cilvēks atšķiras no jauna. Vispirms jau veca cilvēka seja ir krunkaina, t. i., sejas virsai ir citāda forma. Vecs cilvēks bālāks par jaunu, t. i., veca un jauna cilvēka sejas atšķiras krāsas ziņā.

Nemsim vārdu „slimīgs“, kas runā par cilvēka veselības stāvokli. Slimīgs cilvēks gandrīz vienmēr ir vājš un bāls, daudz retāk sārts (piem., ja temperatūra paaugstināta). Viss tas attiecas uz krāsu un formu.

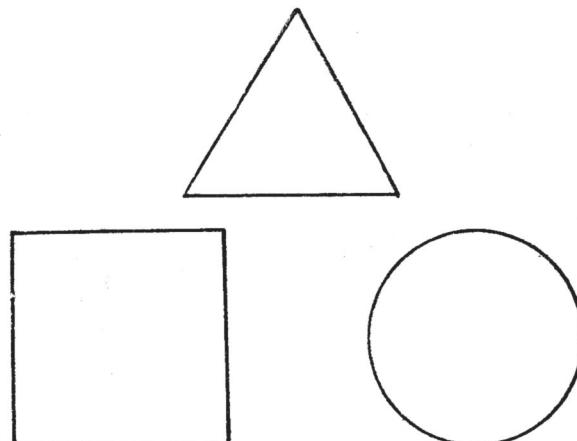
Nemsim nacionālu pazīmi: nēgeris. Atkal seju raksturo krāsa. Tāpat krāsa un acu forma raksturo kīnieša seju.

Cilvēka iekšējo pārdzīvojumu, emociju (jūtu) ārējā izpausme, kā jau teicām, ir sejas kustības (mimika), t. i., sejas formas maiņas.

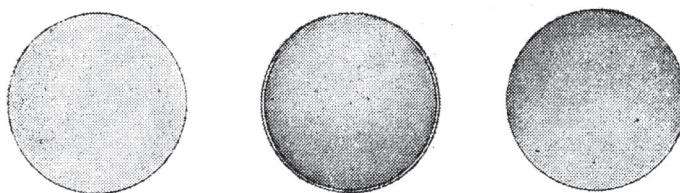
Tātad visas cilvēka seju raksturotājas pazīmes rod savu atveidu sejas formā un krāsā.

Lai dotajam tēlam izveidotu atbilstošus sejas pantus, aktierim grimējoties jāprot attiecīgi pārveidot savu seju vai sejas atsevišķās daļas formu un krāsu. Nosedzot seju ar vienu vai otru toni (grima krāsu), aktieris atvieto dabisko sejas krāsu ar māksligo. Tas, protams, attiecas arī uz jebkuru sejas daļu atsevišķi (degunu, muti, ausīm utt.).

Pārejot uz jautājumu par sejas un tās atsevišķo formu pārveidošanas paņēmieniem, jāpaskaidro lasītājam, ka, izņemot atsevišķus uzlīmēšanas gadījumus (deguna, vaigu u. c.), mēs nevaram radikali pārveidot aktiera sejas formu, kā tas iespējams, piemēram, ar māla figuriņas seju, samīcot mālu un dodot tam jaunu formu. Tomēr, lietojot grimu, mēs varam likt skatītājam redzēt citu aktiera sejas formu.

1. zīm.

2. zīm.

Lai to izprastu, vispirms atbildēsim uz jautājumu: kāpēc mēs redzam vienu vai otru priekšmeta formu.

1. zīm. attēlo apli, kvadratu un trīsstūri. Šo priekšmetu atšķirīgo formu uztveram pēc viļu konturām.

Tomēr tas ir pareizi tikai attieksmē pret plakanām figurām.

Ja ņemsim tilpuma priekšmetu (cilvēka seja — tilpuma priekšmets), tad kontura vien izrādīsies nepietiekama.

2. zīm. attēloti trīs dažādas formas priekšmeti: 1) disks, 2) izliekta puslode un 3) ieliekta puslode. Šo priekšmetu konturnas ir vienādas, tomēr mēs redzam, ka viņu formas ir dažādas.

Kāpēc mēs saskatām šinī gadījumā dažādas formas?

Ja salīdzināsim izliekto un ieliekto puslodi (tilpuma formas) ar disku (plakanu formu), viegli ievērosim, ka uz tilpuma formām saskatāma gaisma un ēna (t. i., apgaismotas un neapgaismotas daļas), turpretī plakanā figura (disks) apgaismota pilnīgi vienmērīgi. Tātad gaisma un ēna dod mums iespēju saskatīt priekšmeta formu. Apgaismojot šos priekšmetus pilnīgi vienmērīgi (t. i., tā, lai uz tiem nebūtu ēnas), tie visi mums izliksies diskī (t. i., plakani priekšmeti). Viņu formu mēs neskatīsim.

Lūk, tāpēc negrimēta aktiera seja (par ko mēs minējām sākumā) spēcīgā, vienmērīgā skatuves apgaismojumā zaudē savu formu, klūst plakana, kā teicām, neizteiksmīga. Ja uz sejas nav ēnu, zūd sejas forma un tāpēc zūd arī šo formu pārveidošanās, t. i., sejas kustības (mimika). Tātad priekšmeta formu saskatām, pateicoties gaismas un ēnas eksistencei. Pēc mūsu zīmējuma viegli varam konstatēt, ka ieliektās un izliektās puslodes formu atšķiram atkarā no gaismas un ēnas izvietojuma.

Izliektās un ieliektās puslodes zīmējumu mākslinieks pagatavojis, kā redzam, uz papīra (t. i., plaknes). Tātad mākslinieks, uzziņēdams ēnas, liek skatītājam (šinī gadījumā mums) redzēt viņa iecerēto formu.

Gluži tāpat arī mēs, uzziņējot uz sejas ēnas, varam likt skatītājam redzēt vajadzīgo formu. Mēs, patiesībā nemainot sejas formu (tāpat kā mākslinieks patiesībā nav pārveidojis papīra plakano formu), liekam skatītājam redzēt citu formu. Aktierim diezgan pilnīga seja, bet jātēlo slimnieks. Aktieris grib pagatavot vājas sejas grimu. Viņš zina, ka vājam cilvēkam iekrituši vaigi. Mūsu aktieris uzziņmēs uz vaigiem ēnas, kā to darīja mākslinieks, zīmējot ieliektu puslodī.

Tālāk, pārejot pie grima technikas, mēs šādus piemērus izpētīsim sīki.

Tātad mēs sapratām, kādā veidā varam pārveidot sejas formu saskaņā ar skatītāja prasībām.

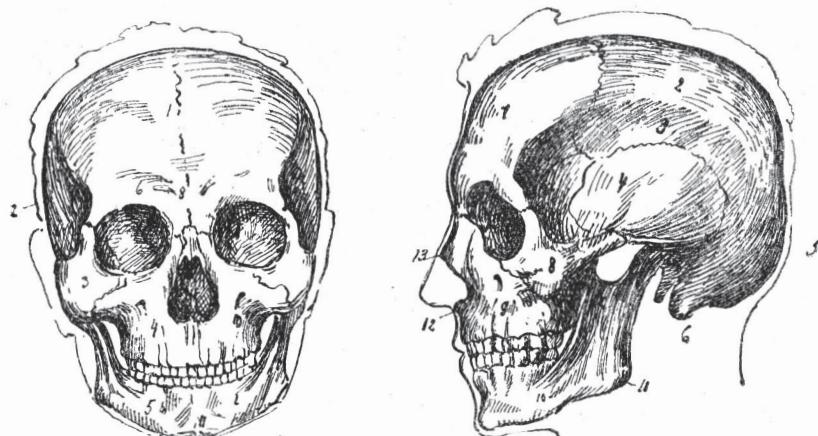
Bet mākslinieks, likdam mums saskatīt viņa iecerēto formu, sasniedzis savu mērķi tikai tāpēc, ka uzziņējis ēnas pareizi. Viņš zina, kur šim ēnām jāatrodas. Tas, protams, jāzina arī aktierim.

Cik arī aktierim būtu jāgrimējas, tomēr katra grima pamatā

ir aktiera paša seja. Tāpēc aktierim labi jāpazīst sava seja ar visām viņas īpatibām un jāapgūst kaut elementaras zināšanas par cilvēka sejas uzbūvi.

3. zīm. labi saskatāmi visi cilvēka galvaskausa kauli, izcilīji un iedobumi.

Aptaustot savu seju, viegli varam atrast uz tās visus šos izcilījus un iedobumus.

3. zīm. Galvaskauss. Skats no priekšas un sāniem.

Aplūkojot vājas, slimīgas sejas portretu (vai zīmējumu) un salīdzinot to ar pilnīgas sejas portretu, redzam, ka vāja seja atšķiras no pilnīgas vispirms ar iekritušām acīm, vaigiem utt.

Salīdzinot vāju seju ar galvaskausa zīmējumu, redzam, ka vājas sejas forma līdzīga galvaskausa formai. Vājai sejai ir iekritušas acis un vaigi, bet nevar iekrist vaigu kauli, pierē, zods, tāpēc ka kauli to neatlauj. Vājā sejā šīs daļas izceļas. Tātad, mainot sejas formu, zīmējot kādas ēnas, aktieris nevar rīkoties, nezinot savas sejas uzbūvi.

Grimēšanās piederumi

Pie grimēšanās piederumiem vispirms jāpieskaita grima krāsas. Labas krāsas ir pilnīgi nekaitīgas. Tās pagatavo no ķimiski tirām krāsvielām, kuras jauc kakao sviestā, vazelinā un vaskā, līdz tās sabiezē. Krāsas pārdod standziņās, t. i., papīra tubiņās

vai arī skārda kastītēs ar iedaļām. Lietošanai kastītes ērtākas par standziņām.

Grimam nepieciešamas šādas krāsas: miesas gaišā, miesas tumšā, spilgti sarkanā, tumšsarkanā (karmins), brūnā, zilgani pelēkā, baltā un melnā.

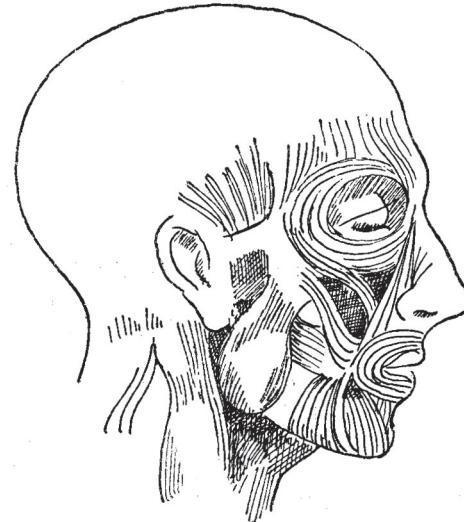
Miesas gaišā krāsa lietojama kā pamattonis, grimējot „bālas sejas“ (piemēram, slimu vai vecīgu seju utt.).

Miesas tumšā krāsa — pamattonis veselīgai vai iedegušai sejai.

Spilgti sarkanā krāsa — sārtumam, lūpu, dažreiz slimīgu acu vai nevarīgu sirmgalvju acu grimēšanai.

Tumšsarkanā krāsa — sārtumam, lūpu grimēšanai, sajaukta ar brūno krāsu — krunku grimēšanai un vispār sejas formas pārveidošanai.

Brūnā krāsa — sejas formas pārveidošanai (krunkas utt.), lielāko tiesu sajaukta ar tumšsarkano; to lieto arī acu un uzaču izzīmēšanai.

4. zīm. Sejas muskuļi.

Zilgani pelēkā krāsa — acu izzīmēšanai, sejas formas pārveidošanai (vāja seja); lieto arī, veidojot neskūtas sejas grimu.

Baltā krāsa — gaišām vietām (maisijumā ar citām krāsām), sirmgalvju uzacīm.

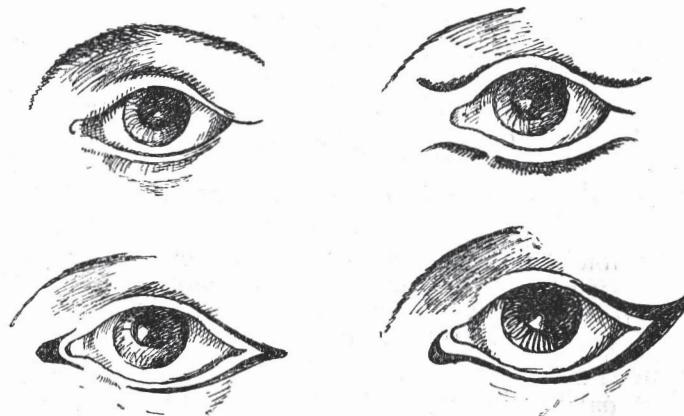
Acis

Acīm sejas izteiksmē ir vislielākā nozīme, tāpēc acu grimēšana ir ļoti atbildīgs un grūts darbs. Jāsaka, ka nepiedzīvojuši aktieri šeit pieļauj ārkārtīgi rupjas kļūdas. Dzīdamies pēc skaistuma, viņi bieži vien rīkojas ar savām acīm ļoti nežēlīgi. Cenzdamies acis izveidot iespējamī lielākas, spilgtākas, viņi acu grimēšanai lieto vienkārši melnu krāsu. Rezultatā skatītājs acu vietā redz melnus dobumus.

Acu lielums atkarīgs no tā, cik liela acs ābola daļa saskatāma acs spraugā, t. i., no acs ābola attāluma dzīluma. Gandrīz pilnīgi neiespējami ar grimu samazināt acis. Kaut kādu rezultatu var sasniegt, nosedzot ar miesas toni visu acs apkārtni. Tomēr nav jāaizmirst, kā šāds grims rada aizplūdušu acu iespaidu. Palielināt acis ar grimu ir iespējams, bet jāatceras, ka acs formas pārveidošana ir vispār viens no grūtākajiem uzdevumiem un prasa lielu ievingrināšanos un ļoti tīru izpildījumu.

Kā tas veicams?

Nodaļā par vienkāršu jaunas sejas grimu mēs aprakstījām acu izzīmēšanu. Šim nolūkam tieši zem apakšējām skropstām novelkama ēnas svītra, kas uz leju viegli iztušējama. Ja vēla-

14. zīm. Acu formas pārveidošanas schema.

mies aci padarīt platāku, tad šī svītra (ar sekojošu iztušēšanu) jānovelk, nedaudz atkāpjoties no skropstas. Šī svītra atgādina acs spraugas malu, un tā acs liekas platāka. Protams, ja mums rodas vajadzība aci pagarināt, mēs varam rīkoties tāpat, turpinot šo svītru mazliet tālāk par acs spraugas ārējo kaktiņu un

Aktierim uz skatuves tēlojot un izdarot dažādas mimiskas kustības, sejā veidojas krokas.

Sēdot pie spoguļa un izdarot ar seju dažādas kustības un grimases, viņš viegli var konstatēt, kādā veidā dažādajos gadījumos viņa sejā veidojas krokas. Šis krunkas aktierim jāuzzīmē, ievērojot to novietni.

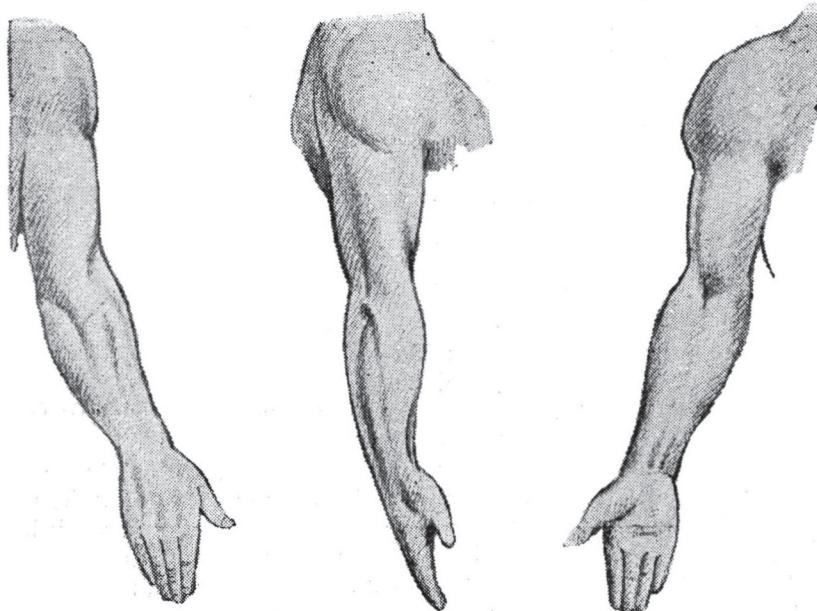
Tādā veidā savas sejas pētišana aktierim jāliek pareizas grimēšanās pamatā. Šis nosacījums attiecināms uz visiem grimēšanās gadījumiem. Ikviens grims veidojams, ievērojot savas sejas īpatības.

Kakla un roku grims

Daudzos gadījumos nepietiek aprobežoties ar sejas grimu. Bieži aktierim jāgrimē arī kakls un rokas.

Ja sejas pamattonis atšķiras no dabiskās kakla krāsas, tad arī tas, protams, jāpārklāj ar šo toni (kaklu grimu sk. 12. zīm.).

Pilnīga kakla grimu veido, izgaismojot kroku, kas rodas zem zoda, noliecot galvu. Ľoti pilnīgu kaklu var pārveidot mazliet vājāku, viegli ieēnojot to no sāniem.

21. zīm. Roku grims.

Loti bieži jāizveido muskuļota un dzīslaina kakla grims. To panāk, izgaismojot izciļņus un noēnojot iedobumus.

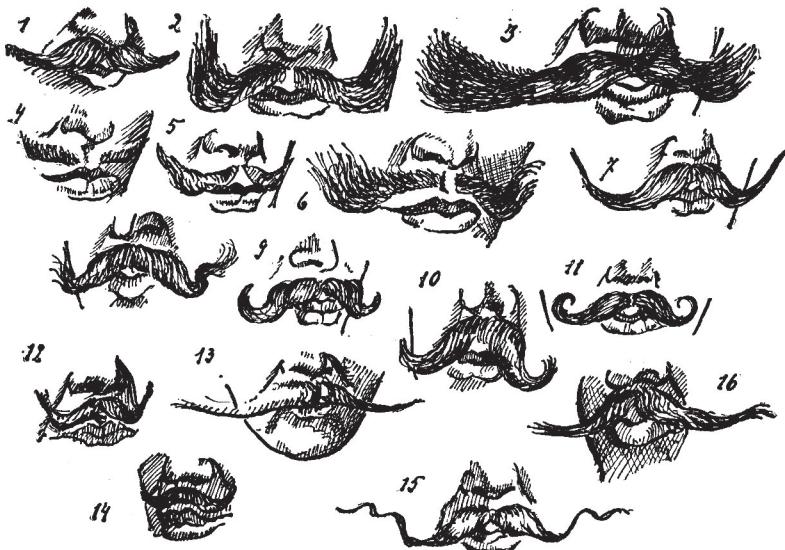
Rokas jāgrimē loti bieži (21. zīm.).

Dažos gadījumos, kad aktierim jātēlo fiziska darba strādnieka lomas, rokas izrādās pārāk baltas. Dabiski, ka tās jānoklāj ar attiecīgu toni. Bez tumšāka vispārējā toņa rokām bieži jābūt arī notraipitām, piem., mašīnstrādnieka, oglrača rokas u. tml. Tas tāpat jāpanāk ar grimu. Tomēr noziest rokas ar taukainām grima krāsām nav sevišķi patīkami, jo tad tās notraipīs apģērbu un vispār visu, kam aktieris pieskarsies. Tāpēc roku grimam ieteicamāk lietot koka kodnes šķidinājumu, kas, nožuvis, nenotraipa un ūdenī loti viegli nomazgājams.

Dažreiz vajadzīgs vāju roku grims. Tādos gadījumos grimu veido ar ēnas krāsu, ieklājot ēnu starp pirkstiem. Ēna jāturpina pa rokas virsu starp cīpsslām.

Ūsas, parukas un bārdas

Lai pielīmētu ūsas, seja jāsavelk šmaidā tā, lai āda virs virs-lūpas izstieptos. Pēc tam jāiezīž vajadzīgā vieta ar laku, jāpieliek ūsas un, piespiežot ar lupatiņu, jātur, kamēr laka sažūst.

S A T U R S

	Lpp.
Teatra grīnis	3
Grima radīšanas materiala izvēle	5
Krāsa un forma	6
Ģrimēšanās piederoumi	9
Grima atkarība no apgaismojuma un attāluma	13
Vispārējie grimēšanās noteikumi	14
Sejas krāsa	16
Sejas formas pārveidošana	18
Atsevišķu sejas daļu grims	25
Piere	26
Uzacis	26
Acis	28
Deguns	29
Mute	32
Raksturīgi grīni	33
Kakla un roku grims	36
Ūsas, parukas un bārdas	37
Paskaidrojumi pie 22.—26. zīmējumiem	42
Tēla grims	43
Frizuras	44
D. Rauguls. Grima radīšanas celš	49
A. Lenskis. Piezīmes par mimiku un grīmu (fragments) .	50
Papildliteratura grima jautājumā	51

К. Миронов

УРОКИ ГРИМА

На латышском языке

Redaktore I. Melnbārde Techn. redaktore M. Aizupiēte.
Izdevn. korektore I. Vincis. Tipogr. korektore M. Ezergaile.

JT 00284. Nodota salīkšanai 1946. g 25 decembrī. Parakstīta iespiešanai 1947. g 10 februārī.

Papīra formāts 61×86. Metiens 30/0 eks. Iespiedloķšņu skaits 3,25.

Izdevniecības lokšņu skaits 3,432. Burtu skaits iespledloķsnē 42.240 Izdevn № 484. Pasūt. № 5497
Iespiesta Latvijas Poligrafijas tresta Paraugtipografijā, Rīgā, Maskavas ielā № 11.

Maksā 1 rbl. 50 kap.